

ที่น่าสนใจ (เกษร ชิตะจารี, 2543, หน้า 10) บรูเนอร์ ได้ให้แนวความคิดด้านการสอนมีสาระดังนี้ การสอนนั้นจะต้องเป็นการให้นักเรียนได้เริ่มจากประสบการณ์ตรงไปสู่ประสบการณ์ผ่านภาพ การเรียนจะง่ายขึ้นถ้าเป็นไปตามลำดับ จากประสบการณ์จริงไปสู่ประสบการณ์ผ่านสื่อที่เป็นภาพ และเรื่อยไปถึงสัญลักษณ์ต่างๆ จากแนวความคิดดังกล่าว ชี้ให้เห็นว่า ในการถ่ายทอดสิ่งใดก็ตาม จะต้องผ่านสื่อซึ่งช่วยให้เกิดการถ่ายทอดสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นดังนั้นระบบการสอนที่ สมบูรณ์จะต้องประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่ ผู้สอน นักเรียน เนื้อหา สื่อ และการประเมินผล (สุโชติ คาวสุโข และสาโรจน์ แผงยัง, 2553, หน้า 11)

การจัดการเรียนการสอนมีหลายรูปแบบ แต่ด้วยเทคโนโลยีในปัจจุบันที่มีความก้าวหน้า ขึ้นเป็นอย่างมาก การจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน จึงต้องมีการพัฒนาปรับปรุง ให้เหมาะสมกับ ยุคสมัย การจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่เหมาะสมกับยุค สมัยที่เทคโนโลยี เป็นสิ่งสำคัญสำหรับชีวิตประจำวัน ปีการศึกษา 2556 สำนักการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ) จะเริ่มปรับลดการให้การบ้านโดยใช้วิธีให้ครูแต่ละวิชาบูรณาการให้การบ้านร่วมกัน จำนวน การบ้านของเด็กก็จะลดลงและได้นำแนวคิด การจัดการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ที่เรียกว่า “ห้องเรียนกลับด้าน” หรือ Flipped Classroom มาเริ่มใช้ในปีการศึกษา 2556 โดยการให้นำร่อง ดำเนินการในเขตพื้นที่การศึกษาที่มีความพร้อมซึ่งห้องเรียนกลับด้านนี้จะเป็นการให้เด็กเรียนรู้ที่ บ้านและมาทำการบ้านที่โรงเรียน ซึ่งจะช่วยแก้ปัญหา เรื่องการบ้านและช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนให้เด็กได้

การจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านเป็นการปฏิรูปการเรียนรู้ของผู้เรียนโดย มีครูเป็นพลังที่ยิ่งใหญ่ในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาให้เกิดขึ้นได้จริงหากได้รับการส่งเสริม สนับสนุนให้สามารถปรับเปลี่ยน กระบวนการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนให้มีความหมาย เชื่อมโยงสู่ชีวิตจริงรวมทั้งสามารถพัฒนาทักษะที่หลากหลายของผู้เรียน มิใช่เพียงเพื่อสอบแต่เป็น พฤติกรรมการเรียนรู้ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ความเปลี่ยนแปลงอย่างรู้ทันและการสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21

การใฝ่รู้ใฝ่เรียนเป็นพฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกถึงความตั้งใจ ความพอใจ ความคิดริเริ่ม ความกระตือรือร้น ความอยากรู้อยากเห็น ความเพียรพยายาม การแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีความตั้งใจเรียนและ สนใจในการเรียนรู้สิ่งต่างๆพฤติกรรมใฝ่เรียนใฝ่รู้ยังเป็นคุณลักษณะที่ส่งเสริมให้นักเรียนสนใจหา ความรู้เพื่อพัฒนาตนเองและเป็นพื้นฐานของการศึกษาในระดับสูงขึ้นไป ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดให้นักเรียนมี คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ประกอบด้วย รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย

ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทยและมีจิตสาธารณะ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการกล่าวถึงความสำคัญของพฤติกรรมใฝ่รู้ใฝ่เรียนว่าคุณลักษณะใฝ่รู้เป็นลักษณะที่สังคมต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

แผนการศึกษาฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) ได้กำหนดนโยบายเพื่อมุ่งพัฒนาคนและสังคม โดยรวม 3 ด้าน สังคมแห่งภูมิปัญญา และสังคมแห่งการเรียนรู้ ที่ต้องการสร้างเยาวชนของชาติ ให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้มุ่งมั่น ที่จะให้เยาวชนเป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองสามารถสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ และพัฒนาศักยภาพของตนเอง อันนำไปสู่การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (อุดมศักดิ์ พลอยบุตร, 2544, หน้า 2)

ในปัจจุบัน โรงเรียนแต่ละแห่งมีความพยายามที่จะส่งเสริมความใฝ่รู้ใฝ่เรียนให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนเพื่อเป็นพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการพัฒนาในด้านอื่นๆ โดยมีครูเป็นผู้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริม สนับสนุน และหาเทคนิควิธีการสอนต่างๆ ที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความใฝ่รู้ใฝ่เรียน

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะทำการศึกษาด้านการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แนวคิดห้องเรียนกลับด้านในวิชาศิลปะ สาระทัศนศิลป์ ผ่านสื่อการสอนบทเรียนเครือข่ายไร้สาย (M-Learning) โดยมุ่งหวังที่จะใช้การเรียนรู้ตามแนวคิดดังกล่าว พัฒนาทักษะความสามารถการทำงานศิลปะในภาคปฏิบัติของผู้เรียน ตลอดจนส่งเสริมความใฝ่เรียนใฝ่รู้ให้กับผู้เรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน และเกิดการพัฒนาองค์ความรู้วิชาศิลปะของนักเรียน ในเรื่องหลักการวาดภาพแสดงทัศนียภาพ มีความคิดสร้างสรรค์ เกิดทักษะกระบวนการการทำงานในภาคปฏิบัติ ทำให้นักเรียนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง ถ่ายทอดสิ่งที่มองเห็นด้วยวิธีการสร้างภาพลึกลงมา มาใช้กับการวาดภาพพระบายสี ทำให้ภาพมีบรรยากาศของความใกล้ไกล และเกิดมิติ ซึ่งแนวคิดกระบวนการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน เป็นการใช้เวลาในชั้นเรียนของครูที่มีอย่างคุ้มค่า ครูและนักเรียนค้นคว้าคำตอบร่วมกันในห้องเรียน ทำให้มีส่วนร่วมซึ่งกันและกันอย่างเต็มที่ ช่วยเหลือครูสามารถแก้ไขปัญหาของนักเรียนได้เป็นรายบุคคล โดยครูจะเปลี่ยนบทบาทที่เคยบรรยายหรือสาธิตอยู่หน้าชั้นเรียนมาใช้เวลาส่วนใหญ่ในห้องเรียนกับนักเรียนได้มากขึ้น โดยไม่เน้นการบรรยายอีกต่อไป ผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติงานศิลปะ และความรู้ใฝ่เรียน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ก่อนเรียน และหลังเรียน ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสาธิต

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ทักษะการปฏิบัติงานศิลปะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ห้องที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน แตกต่างจาก ห้องที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสาธิต

2. ความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ห้องที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน แตกต่างจาก ห้องที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสาธิต

3. ทักษะการปฏิบัติงานศิลปะ และความรู้ใฝ่เรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ห้องที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

4. ทักษะการปฏิบัติงานศิลปะ และความรู้ใฝ่เรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ห้องที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสาธิต หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำนวน 12 ห้องเรียน รวมนักเรียน 504 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม จำนวน 2 ห้องเรียน รวมนักเรียน 72 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ห้อง ม.102 เป็นกลุ่มทดลอง กลุ่มที่ 1 จำนวนนักเรียน 36 คน

ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน และ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ห้อง ม.101 เป็นกลุ่มทดลอง กลุ่มที่ 2 จำนวนนักเรียน 36 คน ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสาธิต

2. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง หลักการวาดภาพทัศนียภาพ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยมีแผนการจัดการเรียนรู้ มีรายละเอียด ดังนี้

เรื่องที่ 1) การระบายสีน้ำ

เรื่องที่ 2) การสร้างภาพความลึกกลวงตา แบบ 3 มิติ

เรื่องที่ 3) การกำหนดเงาของวัตถุ

เรื่องที่ 4) วิธีวาดภาพแสดงทัศนียภาพแบบ 1 จุด

เรื่องที่ 5) วิธีวาดภาพแสดงทัศนียภาพแบบ 2 จุด

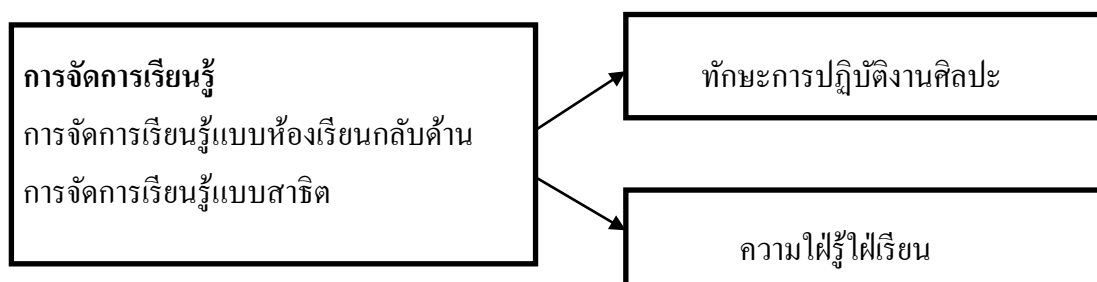
3. ตัวแปรในการศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ ได้แก่การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับและการจัดการเรียนรู้แบบสาธิต

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะการปฏิบัติงานศิลปะ และความใฝ่รู้ใฝ่เรียน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ทักษะการปฏิบัติงานศิลปะ และความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน สวนกุหลาบวิทยาลัย ที่เรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน และการจัดการเรียนรู้แบบสาธิต เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยมีผู้วิจัยเป็นผู้จัดกระบวนการเรียนรู้ มีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้



ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ด้วยตนเองจากสื่อเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต โดยมีโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เป็นเครื่องมือสื่อกลางในการจัดการเรียนรู้ (M-Learning) ผู้เรียนสามารถเรียนได้ทุกที่ทุกเวลา เมื่อถึงเวลาเรียนในห้องเรียนครูและนักเรียนนำผลการเรียนรู้มาอภิปรายสรุปความรู้และทำงานภาคปฏิบัติในห้องเรียน โดยครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ

การจัดการเรียนรู้แบบสาธิต หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน ที่ครูบรรยายเนื้อหาสาระการเรียนรู้ และแสดงวิธีการหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง นักเรียนคอยสังเกตวิธีการ แล้วนำไปปฏิบัติตาม โดยอาจมีการใช้สื่อประกอบการสอนสาธิตด้วย

ทักษะการปฏิบัติงานศิลปะ หมายถึง การเรียนรู้และการทำกิจกรรมต่างๆด้านศิลปะ ซึ่งเป็นกระบวนการที่เกี่ยวกับการลงมือปฏิบัติงานทำให้เกิดความชำนาญ สามารถนำทักษะที่ได้ฝึกปฏิบัติไปใช้ได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ

ความใฝ่รู้ใฝ่เรียน หมายถึง สิ่งที่แสดงออกถึงความตั้งใจ ความขยันหมั่นเพียรในการเรียน แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ มีความกระตือรือร้น สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปสังเคราะห์และประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเอง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นการสร้างความพร้อมให้กับครูผู้สอนเพื่อการก้าวเข้าสู่ยุคการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21
2. ได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน โดยผ่าน
3. เพื่อเป็นแนวทางแก่ครูผู้สอนในการนำรูปแบบการสอนไปประยุกต์ใช้ในการเรียนในวิชาอื่นๆ

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี